

N° 148.

D. 22. Czerwca.

WTOREK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Introdukcja Młodziejowskiego Biskupa Poznań do Kołlegiaty Warsz. 1768.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Komissarz Delegowany do Obwodu Łomżyńskiego. Z mocy udzielonego mi od Wyższej władzy upoważnienia układów z fabrykantami Sukna, względem pomocy i zapomogi ze strony Rządu na założenie Fabryk sukiennych w Mieście Obwodowem Łomży udzielić się mającej, wzywam przedsi. bierców którzyby fabryki Sukienne w Mieście Łomży zpołożenia swego nad Rzeką splawną wśród okolic w piękne Hiszpańskie Owce obfitujących, wielce ku temu celowi dogodnem założyć i z ofiarowanej ze strony Rządu pomocy korzystać chcieli, aby zaopatrzeni w świadectwa legitymacyjne i próby wyrabianych przez siebie Sukien z zgłoszeniem się w tej mierze do mnie pospieszyli. — w Łomży dnia 9, Czer. 1824 r. Wysiekiński. Łuniewski.

Obserwatorium Astronomiczne w Warszawie. Ustanowiona Katedra Astronomji w Uniwersytecie, stosownego urzędu Obs. watorjum astronomicznego wymagała. Projekt wystawienia na ten cel jedynie przeznaczonego gmachu, zyskał zatwierdzenie Komissji Rząd. Wyz. i Ośw. Publi. lecz największa Magistratury Edukacyjnej troskliwość, przy szczupłych dosyć funduszach, a licznych nader na gwałtowniejsze potrzeby wydatkach, niemogła od razu pożądanego wiaść skutku. Obs. watorjum więc znakomitszych nad inne zakłady wymagając funduszków już to na wybudowanie trwałego gmachu, już też na

zakupienie potrzebnych a kosztownych maszyn, z wolna postępować musiało. W r. 1818 zegar astronomiczny zrobiony przez tutejszego artystę *Gugelmusa*, po wyprobowaniu przez Profesora właściwego przedmiotu, nietylko co do zewnętrznej piękności w robocie, lecz nawet co do ściślejszej dokładności nie ustępujący zegarom tego rodzaju pierwszych w Europie artystów, na potrzebę projektowanego obserwatorium, za umiarkowaną cenę nabyty został. Od tegoż później nabyto potrzebne penduły i chronometra. W r. 1819 oznaczono miejsce w ogrodzie botanicznym, plan budowy na nowo roztrząsiony i zatwierdzony, przygotowane materiały a mianowicie kamienie ciosowe, budowa nawet rozpoczęta została. W tymże roku w którym budowa Obserwatorium rozpoczęła, zamówione także a w r. 1821 sprowadzone zostały ważne i kosztowne narzędzia z *Monachjum* od sławnego artysty Radey *Stann Reichenbacha*. Znaczniejsze między niemi są: koło wielkie astronomiczne, koło wielkie południkowe, przenośne repetycyjne, wielka machina paralaktyczna, sześć stopowy kulminator, wielki heliometr i t. p. Trwałość gruntowa budowli Obserwatorium astronomicznego, a z tego powodu wielka ilość sprowadzanych glazów, wielkich wymagały kosztów, dla tego w pierwszym zaraz planie do 667,888 złp. są oznaczone. Narzędzia z transportem przeszło 100,000 złp. kosztują. Tak więc wspaniała

ikosztowna Budowa (teraz ogółem z narzędziami przeszło 800,000 złp: kosztująca) już prawie ukończona, w narzędzia wielkim nakładem z rąk najpierwszych artystów opatrzona, słusznie spodziewać się każe iż wkrótce nie poślednie miejsce zajmie. (R:J:N:)

Termin *S. Jański* sprowadza już od kilku dni wiele osób do wszystkich Kancelarii *Regentów*; widać niemało worków napełnionych pieniędzmi. Oprócz prowizji, niektórzy zwracają i kapitały, ale też i niemało pozwów wręczono o nieuiszczenie.

Otwiera się Prenumerata na nowe we 2ch tomach dzieło, *Ballad S. Witwickiego*. Prenumerata po zł: 10, przyjmujesz w *Warszawie* u P. *Glücksberga* i *Brzeziny*; w *Wilnie* u P. *Zawadzkiego*, w *Lwowie* u P. *Pfaffa*, w *Krakowie* u P. *Mateckiego*, w *Poznaniu* u P. *Simona*, i w *Krzemięcu* u P. *Glücksberga*.

Jeden z Obywateli mieszkający o 40 mil od *Warszawy*, a mający już lat 30, dotąd nieożenił się, z tej przyczyny, iż gdy miał lat 20 snła mu się jakaś nieznana Panna, i jej postać i twarz tak utkwiły w jego pamięci że na iawie żadna inna nie mogła zająć jego serca. Przybył on do *Warszawy* i był d. 7 m. b. na *Bielanach* w drugi dzień *Zielonych Świątek*, między tylu pięknościami znajdującemi się tegoż dnia na *Bielanach* postrzegł Paniękę zupełnie mającą podobieństwo do tejiaka mu się śniła: przed 10cio laty; natychmiast zaczął się dowiadywać o ięj przymiotach, i przekonał się że może być szczęśliwym pojmując ją za dożgonną towarzyszkę. Słychać iż wkrótce nastąpią zaręczyny.

w Następujący *Piątek* rozpocznie się ciągnięcie 5tej Klasy Loter: Klass:, w której są do wygrania summy. Złp: 200,000—100,000

e.t.c. Jeszcze losów całkowitych i ćwiartkowych dostać można w Kantonach *Petyksusa*. tudzież *Werthejma*, *J. Zielińskiego* i.t.p.

Towarzystwo *Gimnastyczne P. Gertnera* w każdym widowisku zadowolnia widzów; wczoraj *P. Gertner* wykonał takie skoki i akciami przed 2 laty zadziwiał *P. Maie*, a *Hiszpanka* naśladowując *Muche*, chodząc posuście do góry nogami, nierównie więcej okazała zręczności niż widziani już w *Warszawie* podobni gimnastycy. w Następnym widowiskach będą okazywane nowe rozmaite ciekawe sztuki, oraz promenada po drócie nad publicznością ze *Sceny na Parydzy*. —

Wody Mineralne prawdziwe i świeże

Do Składu Podpisanej nadszedł w tych dniach nowy transport następujących Wód Zagranicznych, iakoto: *Marjenbadzka*, *Kreutz brun* i *Ferdynand brun*, *Altwasser*, *Bilińska*, *Fachyńska*, *Flintsburska*, *Gielanowska*, *Egierska*, *Kudowska*, *Gorzka*, (*Saidschützer*, *Bitter Wasser*) *Krynica*, *Langenauer*, *Rejnerska*, *Lohawitzowska*, *Obersaltz Brun*, *Pirmontska*, *Salcerska*, *Spaaska* *Wildungen*; których tu wyszczególnionych Wód, dla lepszey wygody Szano: Publiczno:, takż w *Ogrodzie Krasieńskiego* od godziny 5ej do 10 zrana, w *Sali obok Cukierni*, z połączoną przechadzką ogrodową, na miejscu używać można a to z odznaczającą się umiarkowaną cenę.

M. B. Gordonowa Wdowa.

w *Gazetach Petersburskich* umieszczono *Ukaz rządzącego Senatu* iakim sposobem postępować w uzyskaniu długów od Obywateli i rodaków Gubernij od *Polski* przyłączonych, czasowie przehywających w *Petersburgu*.

R O Z M A I T O S C I

Oddalenie się *P. Szatobryanda Ministra Francuzkiego* spraw zagranic: uczyniło wielkie wrażenie, tym bardziej że to stało się na-

gle i wcale niebyło spodziewanem, mówią że nieprzyjęcie wizbie *Parów* projektu o wie-
 czystych prowizjach, było przyczyną tej zmi-
 any. Hra: *Willel* objął tylko tymczasowie Mi-
 nisterjum spraw zewnętrznych. — Pismo pe-
 rjodyczne *Hesperus* donosi iż P. *Gruithajzen*
 dostrzegł na *Xiężycu* jakieś Miasto wielkie,
 wydał nawet rycinę tegoż miasta mającego
 podobieństwo do przeciętej głowy Cielecia
 lub Barana. — w *Londonie* prawie codzień od-
 bywają się narady gabinetowe w obec wszy-
 stkich Ministrów. Większa połowa miast
 fabrycznych w *Anglii* układaią prośby do
Parlamentu aby Kraie *Ameryki Południo-
 wej* zostały uznane. — Król *Portugalski* roz-
 dał rozmaite orderzy, dary i dostoieństwa Po-
 słom zagranicznym będącym przy nim, Ros-
 syjski Kawaler *Borel* (sprawujący intere-
 sa) został mianowany Baronem *Polansa*.

Urzędnik małego Francuzkiego miasteczka
 iadąc do *Paryża* w interessach swych oby-
 wateli, umarł w drodze. Obywatele tegoż
 miasteczka przez wdzięczność kazali mu wy-
 stawić pomnik, lecz w całej okolicy niebyło
 Poety, aby na ten pomnik napisał wiersze,
 przeto wyryto ogromnemi literami taki na-
 pis *Tu leży M. B. nasz zący Urzędnik.*
 Jaka szkoda że potomność niebędzie wiedzieć
 kto był ten nieboszczyk. — Podróżujące to-
 warzystwo Aktorów przybyło niedawno do
 miasteczka *Mansfeld* w *Anglii*. Biedni Ar-
 tyści nie mieli własnej garderoby i pożycz-
 ali sukien do swych ról, od amatorów, dając im
 za to bilety. Aktor grający rolę poważnego
 opiekuna, pożyczyl *Peruki* od Aptekarza, wła-
 ściiciel tej przybył na parter z swym wiernym
Pudlem Medorem, który spokojnie wczasie
 sztuki leżał przy nogach swego Pana; wychodzi
Opiekun na scene, *Medor* podnosi się, poznaie
Peruke swego Pana, skacze przez orkiestre

na scene, wspina się na przestraszonego Artys-
 te, zrywa z jego głowy *Peruke* i w tryumfie
 składa ją przy nogach swego Pana. Ta sce-
 na była zabawniejszą od całej przedstawionej
 Komedji. — z *W. X. Heskigo*, wynosi się
 wielu włóscian do różnych krajów, a szcze-
 gólniej aż do *Ameryki*, spodziewając się że
 w *Brazylii* znajdą szczęśliwsze życie. — Naj-
 wyższa *Rada Kastylska* podała Królowi *Hi-
 szpan*: adres w którym bardzo się użala że
 sekty liberalne ieszcze dążnią łagodnego ob-
 chodzenia się. — Potwierdza się wieść że Król
Hiszpański postanowił iż nieprzyjmie żad-
 nych układów z prowincjami zbuntowanemi
 w osadach, chyba za pośrednictwem Mocarstw
Europejskich. — D. 2 *Maja* r. b. w *Rwedlim-
 burgu* obchodzono uroczyscie pamiątkę upły-
 nionych 100 lat od urodzenia sławnego Nie-
 mieckiego Poety *Klopstoka* (*Gazeta Poznań-
 ska* z tego powodu radzi aby wzniesć pom-
 nik naszemu Rymotwórcy *Krasiickiemu*,
 który się urodził r. 1734, a zatem za lat 10
 takoważ uroczystość nastąpić powinna; pom-
 nik może być wzniesiony gdy ogłoszoną
 zostanie tania prenumerata na wszystkie dzie-
 ła tego wielkiego Polskiego Poety, a zapew-
 ne każdy najchętniej zapisze się w szereg pre-
 numeratorów.) — w *Kingston* d. 10 *Kwietn:*
 r. b. dało się uczuć gwałtowne trzęsienie zie-
 mi, obaliło się wiele domów. Tamże odda-
 wa Człowiek cierpiący nieznośne darcie wca-
 łem ciele, wczasie tego trzęsienia ziemi na-
 głe wyzdrowiał, tak dalece że od tej chwili
 powstał i już nieczuie żadnych boleści. —
Grek Maye przez 25 lat mieszkający w *Mar-
 sylji* i mający znaczne związki, popłynął te-
 raz do *Grecji* w zamiarze wspierania swych
 ziomków. —

PRZYIECHALI do WARSZAWY

Alexandrowicz Józef Oby: z *Prasnyskiego* — Ja-
 niszewski Filip. Oby: z *Putaw*. — *Munkowski* Fe-

lix Oby: z Brześnia — Malson Hypolit Baron z Duchnowa. — Rosiński Józef Oby: z Siedlec. — Matthias Ludwik Kupiec z Lipska. — Lyde Jan Assesor z Skierniewic. — Głinoiecki Antoni Oby: z Szybiek. — Ogiński Gabrjel Hrabia z Wilna. — Przybyłowski Michał Kommissarz Oświe: z Siedlec — Muchliński Felician Oby: z Luboa. — Finkensatejn Assesor z Siedlec. — Dellus Jan Oby: z Konar. — Ternowski Jan Hrabia z Borkowic. — Bartlerowa Hrabini z Kłopotczyaa. — Witkowski Bonifacy Budowniczy z Grojca. — Giszewski Stefan Oby: z Kamionki. — Rudzicki Józef Oby: z Wrocławka. —

DO NIESIENIA.

Gdy z powodu nadchodzącego Kwartału S. Jana nastąpię tego Michała, i zmian, jakie wedle dekretu Najjaśniejszego Pana z dnia 16/31 Lipca 1821 nastąpić muszą; osoby handlem drobnego ielastwa i tandetą trudniące się, potrzebować mogą dla siebie dogodnego miejsca dla ulokowania takowych; przeto Administracja placu targowego, Ordynacje zwanego, na ten przedmiot dogodnego i służącego, uwiadamia osoby życzące sobie na tymże placu podobnego rodzaju handlu założyć, ażeby do niego zgłosić się zechciały, gdzie o warunkach pozwem wiadomość. Umowa zaś jedynie przez właściciela samego po poprzednim ułożeniu się zawartą być może.

Niżej podpisany ma honor donieść Szano: Publicz: iż wynalazł Wodę Aromatyczną Orientalną, konserwującą zupełnie twarz, ręce i szyję, myjąc nią, nadaie białość nadzwyczajną. (mianowicie twarz otrzymuje pieć najdelikatniejszą) której skutku wprzeciągu kilku minut doznać można; taż Woda aprobowana przez Radę Lekarską w r. 1812, a w r. 1820 potwierdzoną i za skuteczną uznaną została skoro tylko po dług złączonego przy każdej flasce drukowanego przepisu używaną będzie. Cena powyższej Wody zł: 3. Można także u podpisanego dostać Plastru na wygubienie zupełne nagniotków. Cena tegoż plastru zł: 2, w puszkach zaś opieczotowanych zł: 4, także Pilaiczzki po zł: 1, oraz posiada tenże Maść nazu pełną wytepienie brodawek, której skutku każdy od pierwszego razu jej używania doznać może, cena tejże maści w puszkach opieczot. — zchiest oznaczona lak dawniej po zł 5. Wspomniany wynalazca mieszka teraz przy ulicy Dzikiej pod 2322 w domu Wgo Mecenasa Wasutyńskiego. Dostać zaś można po pomienionych rzeczy nietylko wzmieszkaniu tego, ale

nadto u P. Voigt w Handlu Wina przy ulicy Bednarskiej N. 2672. u P. Gross Kupca pod filarami przy ulicy Miodowej. u P. Szulca Kupca na Nowym świecie Nr. 1313 i w sklepie Ubogich przy Krakow. Przedm: G. Jan Baptista Schneijder. Uprząwilei: Operator.

Właściciel tutaj w Stolicy osiadły, mając kapitał pierwszą hipoteką na dobrach przy trakcie Krakowskim sytuowanych zabezpieczony, a nawet powszelkich wyrokach, subhastacja tychże dóbr już będąc prawnie dopełnioną, życzy sobie pomienić ten kapitał na Dom tutaj w mieście lub Wioś w bliskości Warszawy, wartości stu kilkudziesiąt tysięcy. O śmieszniejszą informacją i dowody otrzymać można u W. Torosiewicza Mecenasa S N. J. K. P. tudzież u W. Buczyńskiego przy ulicy Długiej N. 550 w Oficynie od Ogrodu Kraińskich zwanego mieszkalnego.

Sądo sprzedania przy ulicy Leśno pod Nr. 732. Kocza oliwkowy mało używany, para Koni bułanych i para chomontów Angiels. zbrozem złotym, Bardzo a bardzo upraszam Pana O. C. aby wiadomo interes ukonczył w czasie teraźniejszym Sto Jańskim. Muszę użyć niniejszego wezwania, bo niewiem czy moje listy dochodzą, nie mając na nie żadnej odpowiedzi. A. N.

Podpisany Komornik zawiadamia tak strony interesowane iako też i publiczność że ruchomości prawnie zajęte iako to: stoliki, łożko, zegar londszyfty, kanapa, krzesła, komoda, firanki, inne ruchomości w dniu 25 m. i. r. b. o godzinie 3 południa przy ulicy Długiej pod Nr 543 sprzedane zostaną przez publiczną licytacją za gotowe pieniądze.

Erazm Zembrowski Kom. Son. Uprasza się łaskawego znalazcy, ażeby zgubiony Wexel w dniu 49 b. m. pod datą 31 Maiar. b. wystawiony na imię Michała Dąbrowskiego z domu handlowego Cygler et Sturm na złp. 2,000 właścicielowi w domu zależnym obok Poczty za wynagrodzeniem, lub w Kantorze Cygler et Sturm złożyć raczył, gdyż takowiemu samemu tylko służyć może, z tego powodu zaaresztowanie onego nastąpiło.

w Dniu 20 b. m. w aleach zabłąkała się Mopka, 3 kwartały maieca. Ktoby ją oddał, pod Nr 330 na drugie piętro w Nowem Mieście, nadgrody zł. 12 odbierze, znak jej pod szyją ma sierć wytartą. —

Teatr Dziś Kom: Zmieszłone Niewiniatki Zabawa Taneczna różnych narodów. JP. Niewiński iako Gość wystąpi po 2 raz na scenie Warsza: grając role Poety de Maziura.